

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«14» квітня 2021 року

№ 60/11-рк/к

м. Київ

Гельмязівська сільська рада
вул. Центральна, буд. 1,
с. Гельмязів, Золотоніський р-н,
Черкаська обл., 19715

*Про запобігання порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції*

Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 22.03.2021 № 8-01/3876 (вх. Відділення № 60-01/1546 від 24.03.2021) здійснило розгляд листа депутатів Плешканівської сільської ради Черкаської області (далі – Плешканівська СР) та громадян України: Пустовіт О.М., Сергієнко І.В., Бондар Т.В. від 18.03.2021 б/н щодо можливого порушення Гельмязівською сільською радою Черкаської області (далі – Гельмязівська СР) законодавства про захист економічної конкуренції під час прийняття Гельмязівською СР рішень щодо продажу прав оренди земельних ділянок, розташованих на території адміністративних меж Плешканівської СР, та виставлених їх на офіційному веб-сайті Держгеокадастру України на земельні торги, які призначено на 20.04.2021.

За результатами розгляду вказаного листа Відділенням встановлено наступне.

На офіційному веб-сайті Держгеокадастру України за посиланням <https://land.gov.ua> опубліковані оголошення про призначення на 20.04.2021 земельних аукціонів: № 32418 (лот № 65188) та № 32399 (лоти: № 65139, № 65140, № 65142, № 65143, № 65144, № 65145, № 65146) щодо права оренди земельних ділянок у адміністративних межах Плешканівської СР, а саме: у населених пунктах с. Плешкані, с. Коврай, с. Підставки Золотоніського району та с. Безпальче Драбівського району, цільове призначення: для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, місце проведення торгів: Черкаська область, Золотоніський район, с. Гельмязів, вул. Центральна, буд. 1 [місцезнаходження Гельмязівської СР] (див. таблицю).

Організатором даних аукціонів є Гельмязівська СР.

Таблиця

№ з/п	Номер аукціону	Номер лота	Кадастровий номер ділянки	Площа земельної ділянки (гектари)	Адреса знаходження земельної ділянки
1.	32418	65188	7120681100:01:001:0505	9,2745	Черкаська область, Драбівський район, с.Безпальче
2.	32399	65139	7121588400:04:002:0009	11,6739	Черкаська область, Золотоніський район, с.Плешкані

3.	32399	65140	7121585500:03:002:0504	0,6425	Черкаська область, Золотоніський район, с.Коврай
4.	32399	65142	7121588600:05:001:0508	1,5448	Черкаська область, Золотоніський район, с.Підставки
5.	32399	65143	7121588400:05:003:0528	12,4312	Черкаська область, Золотоніський район, с.Плешкані
6.	32399	65144	7121585500:05:001:0529	1	Черкаська область, Золотоніський район, с.Коврай
7.	32399	65145	7121588400:03:001:1473	1,2113	Черкаська область, Золотоніський район, с.Плешкані
8.	32399	65146	7121588400:03:001:1475	1,1560	Черкаська область, Золотоніський район, с.Плешкані

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).

Частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) встановлено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

Відповідно до Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань **Плешканівська СР** (19714, Черкаська обл., Золотоніський район, с. Плешкані, вул. В'ячеслава Гаги, буд. 21; ідентифікаційний код юридичної особи 26424223) є органом місцевого самоврядування, який з 17.12.2020 року перебуває у процесі припинення в результаті реорганізації.

Згідно з Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань **Гельмязівська СР** (19715, Черкаська обл., Золотоніський район, с. Гельмязів, вул. Центральна, буд. 1; ідентифікаційний код юридичної особи 26358880) є діючим органом місцевого самоврядування.

Статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, які представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин є виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад.

Відповідно до статті 12 Земельного кодексу України до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст, зокрема, належить: розпорядження землями територіальних громад; передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб відповідно до цього Кодексу; надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності відповідно до цього Кодексу; організація землеустрою.

Згідно з частиною першою статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», об'єднана територіальна громада вважається утвореною за цим Законом з дня набрання чинності рішеннями всіх рад, що прийняли рішення про добровільне об'єднання територіальних громад, або з моменту набрання чинності рішенням про підтримку добровільного об'єднання територіальних громад на місцевому референдумі та за умови відповідності таких рішень висновку, передбаченому частиною четвертою статті 7 цього Закону.

Відповідно до частини третьої статті 8 Закону України «Про об'єднання територіальних громад» об'єднана територіальна громада є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною такою об'єднаною територіальною громадою.

У разі об'єднання всіх територіальних громад одного району в одну об'єднану територіальну громаду все майно спільної власності територіальних громад такого району є комунальною власністю об'єднаної територіальної громади, а пов'язані з таким майном права та обов'язки належать об'єднаній територіальній громаді з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною такою об'єднаною територіальною громадою.

Проте заявники вважають, що Гельмязівська СР перевищила свої повноваження під час прийняття рішення про затвердження умов продажу права оренди земельних ділянок, оскільки діяла відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 728-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Черкаської області», яким до Гельмязівської територіальної громади із адміністративним центром у селі Гельмязів Золотоніського району (код населеного пункту - адміністративного центру територіальної громади згідно з КОАТУУ 7121582301) включені території Гельмязівської, Безпальчівської (Драбівський район), Богданівської, Броварської, Калениківської, Коврайської, Коврайської Другої, Підставківської та Плешканівської територіальних громад.

Також заявники зазначили, що утворення Гельмязівської об'єднаної територіальної громади та реорганізація Плешканівської СР, як юридичної особи, має відбуватися шляхом приєднання до Гельмязівської СР згідно відповідних рішень як Плешканівської СР так і Гельмязівської СР передбачених Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Але, ні Гельмязівська СР, ні Плешканівська СР таких процедур не проводили, тому Гельмязівська СР на даний час не є органом місцевого самоврядування на території Плешканівської СР, а отже Гельмязівська СР не має права розпоряджатися земельними ділянками у адміністративних межах Плешканівської СР. Гельмязівська об'єднана територіальна громада не може вважатись утвореною за відсутності проведених процедур, передбачених Законом України «Про об'єднання територіальних громад», у зв'язку з цим повноваження обраного голови та депутатів Гельмязівської СР не можуть поширюватись на території Плешканівської, Підставської, Безпальчівської та Коврайської територіальних громад.

У зв'язку з допущенням процесуальних недоліків та неврахуванням думки мешканців громад і її представницького органу, **Плешканівська СР звернулась до Окружного адміністративного суду міста Києва** із відповідними позовними вимогами до Кабінету Міністрів України щодо визначення Кабінетом Міністрів України адміністративного центру Плешканівської, Підставської, Коврайської, Безпальчівської територіальних громад із функціонуванням Плешканівської об'єднаної територіальної громади.

Відповідно до позовних вимог Плешканівської СР Окружний адміністративний суд міста Києва відкрив три судових провадження (справи № 640/13545/20, № 640/23444/20 та № 640/25505/20), рішення по яким наразі не прийнято.

Проведення Гельмязівською СР земельних торгів щодо прав оренди земельних ділянок, розташованих на території адміністративних меж Плешканівської СР, за умови відсутності у Гельмязівської СР повноважень на вчинення таких дій, може призвести до отримання переможцями таких земельних торгів неправомірних переваг у конкуренції та, як наслідок, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на ринку товарного сільськогосподарського виробництва у с. Плешкані Золотоніського району Черкаської області.

Виконання органами місцевого самоврядування обов'язку щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Недотримання зазначених принципів може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *антиконкурентними діями* органів влади, *органів місцевого самоврядування*, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Таким чином, дії Гельмязівської СР щодо проведення 20.04.2021 земельних торгів у формі аукціонів на право оренди земельних ділянок, розташованих на території адміністративних меж Плешканівської СР, можуть містити ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на ринку товарного сільськогосподарського виробництва у с. Плешкані Золотоніського району Черкаської області.

Враховуючи викладене, для забезпечення зменшення негативних наслідків, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами та доповненнями), з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Гельмязівській сільській раді (19715, Черкаська обл., Золотоніський район, с. Гельмязів, вул. Центральна, буд. 1; ідентифікаційний код юридичної особи 26358880) утриматись від вчинення будь-яких дій, в тому числі проведення земельних торгів, щодо майна комунальної власності територіальної громади Плешканівської територіальної громади до завершення розгляду судовими інстанціями справ №640/13545/20, № 640/23444/20 та № 640/25505/20.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом **10-ти календарних днів з дня їх отримання**.

Головуючий адміністративної колегії

П. КУЗИК